

Na základe plánu práce na 1. polrok 2018 uskutočnila Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) v období 28. 05. 2018 - 15. 06. 2018 kontrolnú akciu zameranú na preverenie dodržiavania zákazov v zmysle § 53 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 106/2018 Z. z.“), podľa ktorých sa zakazuje právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom, uvádzať, sprístupňovať, ponúkať na trhu Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) alebo inak sprostredkovať predaj cestných motorových vozidiel:

- a) na ktorých došlo k neoprávnenej manipulácii so zobrazovanou hodnotou odometra alebo k neoprávnenej manipulácii s odometrom cestného motorového vozidla, bez toho, že je informácia o neoprávnenej manipulácii so zobrazovanou hodnotou odometra alebo o neoprávnenej manipulácii s odometrom zverejnená pred uvedením, sprístupnením alebo sprostredkovaním predaja a k vozidlu je pripojený výpis z registra prevádzkových záznamov;
- b) bez uvedenia identifikačného čísla vozidla VIN a bez uvedenia údajov o celkovej prejdenej vzdialenosti cestného motorového vozidla v každej zverejnenej cenovej ponuke, ako aj vo všetkých propagačných materiáloch, zmluvách a preberacích protokoloch.

Obsahom kontroly bola aj kontrola dodržiavania všeobecných povinností hospodárskych subjektov ustanovených platnými právnymi predpismi, nad ktorými SOI vykonáva dohľad.

Predmetom kontroly boli cestné motorové vozidlá kategórie M a N, ktoré boli uvedené, sprístupnené, ponúkané na trhu v SR alebo ich predaj bol inak sprostredkovaný na trhu v SR.

Objektmi kontroly boli právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia, ktorí uvádzajú, sprístupňujú, ponúkajú cestné motorové vozidlá na trhu v SR alebo inak sprostredkávajú ich predaj na trhu v SR.

Informatívna časť

SR zaviedla opatrenia na minimalizáciu počtu neoprávnených manipulácií so zobrazovanou hodnotou odometra alebo neoprávnených manipulácií s odometrom cestných motorových vozidiel zákonom č. 412/2015 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 01. 03. 2016 zmenil a doplnil zákon č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 725/2004 Z. z.“). Touto novelou boli do právneho poriadku SR, okrem iného, ustanovené v zmysle § 23b zákona č. 725/2004 Z. z. nové zákazy na trhu, medzi ktoré patril aj zákaz pre právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov, uvádzať, sprístupňovať alebo ponúkať cestné motorové vozidlá, na ktorých došlo k neoprávnenej manipulácii s počítadlom prejdenej vzdialenosti.

Nový zákon č. 106/2018 Z. z., ktorý od 20. mája 2018 nahradil zákon č. 725/2004 Z. z., upravuje opisovanú problematiku v § 53 ods. 3, podľa ktorého sa právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom zakazuje uvádzať, sprístupňovať, ponúkať na trhu v SR cestné motorové vozidlá, na ktorých došlo k neoprávnenej manipulácii so zobrazovanou hodnotou odometra alebo k neoprávnenej manipulácii s odometrom cestného motorového vozidla alebo inak sprostredkovať ich predaj na trhu v SR. Uvedené hospodárske subjekty však nepodliehajú účinkom administratívnej, objektívnej zodpovednosti, ak je informácia o neoprávnenej manipulácii

so zobrazovanou hodnotou odometra alebo o neoprávnenej manipulácii s odometrom zverejnená pred uvedením, sprístupnením alebo sprostredkovaním predaja a k vozidlu je pripojený výpis z registra prevádzkových záznamov (ďalej len „RPZV“).

RPZV je vnútroštátny register cestných motorových vozidiel, ktoré sú prihlásené v evidencii vozidiel v SR, do ktorého sa zaznamenáva zobrazovaná hodnota počítadla celkovej prejdenej vzdialenosti (ďalej len „odometer“) cestného motorového vozidla v rôznych životných situáciách počas prevádzky vozidla až do jeho vyradenia z evidencie, aby sa eliminovala neoprávnená manipulácia so zobrazovanou hodnotou odometra. RPZV má nielen informačný charakter voči budúcim vlastníkom vozidiel, ale aj charakter prevenčný, aby sa s dostatkom údajov v ňom stalo stáčanie odometrov vozidiel neatraktívnym.

Dôležitou legislatívnou zmenou je tiež aj § 53 ods. 4 zákona č. 106/2018 Z. z., v zmysle ktorého sa právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom zakazuje uvádzať, sprístupňovať, ponúkať na trhu v Slovenskej republike cestné motorové vozidlá alebo inak sprostredkovať ich predaj bez uvedenia identifikačného čísla vozidla VIN a bez uvedenia údajov o celkovej prejdenej vzdialenosti cestného motorového vozidla v každej zverejnenej cenovej ponuke, ako aj vo všetkých propagačných materiáloch, zmluvách a preberacích protokoloch. Toto ustanovenie nielenže napomáha výkonu dohľadu nad trhom zo strany SOI pri identifikácii online ponúkaných ojazdených vozidiel, ale má aj informačnú hodnotu pre budúcich vlastníkov vozidiel z hľadiska preverenia ich stavu najazdených kilometrov.

Dôležité je spomenúť, že ak fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba opakovane porušuje povinnosti podľa § 53, považuje sa také konanie za osobitne závažné porušenie povinností v zmysle § 58 ods. 1 písm. c) zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (živnostenský zákon). SOI môže pri vyvodení takejto administratívnej zodpovednosti podať aj podnet na zrušenie živnostenského oprávnenia.

Zdôrazňujeme, že zákon nešpecifikuje kupujúceho len ako spotrebiteľa, preto sa ochrana zo strany SOI vzťahuje na akéhokoľvek kupujúceho, teda spotrebiteľa aj právnickú a fyzickú osobu - podnikateľa. V prípade, ak je však predaj vozidla, s ktorého odometrom bolo neoprávnené manipulované, zrealizovaný medzi dvomi fyzickými osobami, SOI nemá oprávnenie na výkon dohľadu a tieto vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Trestného zákona.

Výsledky kontrolnej akcie

V sledovanom období vykonala SOI kontroly v zmysle § 53 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 106/2018 Z. z. v 71 prevádzkových jednotkách (ďalej len „PJ“) v rámci celej SR.

Inšpektori SOI sa zameriavali nielen na kontrolu predaja a ponuky cestných motorových vozidiel v autobazároch, ale aj na kontrolu ich predaja a ponuky prostredníctvom internetových stránok takýchto subjektov.

Kontrola zákazu neoprávnenej manipulácie so zobrazovanou hodnotou odometra alebo neoprávnenej manipulácie s odometrom cestných motorových vozidiel

Z celkového počtu prekontrolovaných PJ v rámci kontrolnej akcie, inšpektori SOI vykonali kontroly v zmysle § 53 ods. 3 zákona č. 106/2018 Z. z. v 48 PJ. Podozrenie na porušenie tohto ustanovenia bolo zistené v 12 PJ, čo predstavuje 25 % z celkového počtu prekontrolovaných PJ.

V priebehu týchto kontrol boli zhromaždené údaje celkovo 248 vozidiel za účelom ich preverenia prostredníctvom údajov z RPZV a údajov poskytnutých od zástupcov výrobcov jednotlivých značiek vozidiel na trhu SR. Podozrenie na neoprávnenú manipuláciu so zobrazovanou hodnotou odometra alebo na neoprávnenú manipuláciu s odometrom bolo zistené celkovo pri 15 vozidlách.

Za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu vo všetkých 12 PJ prebieha ďalšie šetrenie.

Tabuľka 1 – Stručný prehľad výsledkov kontrolnej akcie:

Porušenie zákazu uvádzať, sprístupňovať, ponúkať na trhu v SR alebo inak sprostredkovať predaj cestných motorových vozidiel na trhu v SR, na ktorých došlo k neoprávnenej manipulácii so zobrazovanou hodnotou odometra alebo k neoprávnenej manipulácii s odometrom	Celkom	S nedostatkom v zmysle zákona č. 106/2018 Z. z.	Percentuálne vyjadrenie nedostatkov
Počet kontrolovaných PJ	48	12	25 %
Počet kontrolovaných vozidiel	248	15	6 %

Kontrola uvedenia identifikačného čísla vozidla VIN a údajov o celkovej prejdenej vzdialenosti cestných motorových vozidiel

Z celkového počtu prekontrolovaných PJ v rámci kontrolnej akcie inšpektori SOI vykonali kontroly v zmysle § 53 ods. 4 zákona č. 106/2018 Z. z. v 66 PJ. Nedostatky v zmysle tohto ustanovenia boli zistené v 28 PJ, čo predstavuje 42,4 % z celkového počtu prekontrolovaných PJ.

V priebehu týchto kontrol bolo inšpektormi zadokumentovaných celkovo 1 374 vozidiel. Porušenie zákazu uvádzať, sprístupňovať, ponúkať na trhu v SR alebo inak sprostredkovať predaj cestných motorových vozidiel na trhu v SR, bez uvedenia identifikačného čísla vozidla VIN a bez uvedenia údajov o celkovej prejdenej vzdialenosti cestného motorového vozidla, bolo zistené celkovo pri 302 vozidlách, čo predstavuje 22 % z celkového počtu kontrolovaných vozidiel.

Tabuľka 2 - Stručný prehľad výsledkov kontrolnej akcie:

Porušenie zákazu uvádzať, sprístupňovať, ponúkať na trhu v SR alebo inak sprostredkovať predaj cestných motorových vozidiel na trhu v SR, bez uvedenia identifikačného čísla vozidla VIN a bez uvedenia údajov o celkovej prejdenej vzdialenosti cestného motorového vozidla	Celkom	S nedostatkom v zmysle zákona č. 106/2018 Z. z.	Percentuálne vyjadrenie nedostatkov
Počet kontrolovaných PJ	66	28	42,4 %
Počet kontrolovaných vozidiel	1374	302	22 %

Vo všetkých 28 PJ, v ktorých bol zistený nedostatok v zmysle § 53 ods. 4 zákona č. 106/2018 Z. z., uložili inšpektori SOI kontrolovanej osobe opatrenie podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v termíne – ihneď, vykonať opatrenia zamedzujúce ďalšie uvádzanie, sprístupňovanie alebo ďalšiu ponuku na trhu v SR cestných motorových vozidiel, u ktorých boli nedostatky zistené alebo inak sprostredkovať ich predaj na trhu v SR, bez uvedenia identifikačného čísla vozidla VIN a bez uvedenia údajov o celkovej prejdenej vzdialenosti cestného motorového vozidla v každej zverejnenej cenovej ponuke, ako aj vo všetkých propagačných materiáloch, zmluvách a preberacích protokoloch.

Kontrola porušenia iných všeobecne záväzných právnych predpisov, nad ktorými SOI vykonáva dohľad

Súčasťou kontrolnej akcie bola aj kontrola dodržiavania podmienok predaja vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorých výsledky sú uvedené v tabuľke 3.

Z celkového počtu prekontrolovaných PJ v rámci kontrolnej akcie, inšpektori SOI zistili porušenie iných všeobecne záväzných právnych predpisov ako je zákon č. 106/2018 Z. z. v 12 PJ, čo predstavuje 16,9 % z celkového počtu prekontrolovaných PJ.

Tabuľka 3 - Iné porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov

Zistenia - porušenie všeobecne záväzných povinností	Počet kontrolovaných PJ celkom	Počet kontrolovaných PJ s nedostatkom	Percentuálne vyjadrenie nedostatkov
	71	12*	16,9 %
- označenie PJ		5 PJ	
- reklamačný poriadok		5 PJ	
- neuvedenie evidencie o reklamáciách		4 PJ	
- zákaz fajčiť		2 PJ	

* Nesúlad súčtu porušení všeobecne záväzných povinností s počtom kontrolovaných PJ s nedostatkom je spôsobený tým, že v rámci niektorých PJ došlo k viacerým porušeniam platných právnych predpisov.

Z dôvodu zistenia iných nedostatkov vyplývajúcich z porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, predovšetkým porušení zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, a zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, boli vo všetkých 12 PJ uložené záväzné pokyny na odstránenie zistených nedostatkov.

Záver

SOI ako orgán dohľadu nad trhom v zmysle § 135 ods. 6 zákona č. 106/2018 Z. z. uskutočnila v júni roku 2018 prvú celoslovenskú kontrolnú akciu zameranú na preverenie dodržiavania zákazov podľa § 53 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 106/2018 Z. z..

Problematika neoprávnenej manipulácie so zobrazovanou hodnotou odometra alebo neoprávnenej manipulácie s odometrom cestného motorového vozidla je v súčasnosti aktuálnou témou nielen na území SR, ale postihuje takmer všetky trhy s ojazdenými vozidlami v Európskej únii.

Cieľom tejto nekalej obchodnej praktiky je vytvoriť klamlivú predstavu, že vozidlo má nižší kilometrový nájazd ako v skutočnosti, ktorej výsledkom je vyšší hospodársky zisk pri opätovnom predaji vozidla na úkor ich budúcich vlastníkov. V praxi to znamená, že vozidlá, ktoré boli predmetom nadmerného použitia, sa predávajú za vyššie ceny ako je ich skutočná hodnota. Okrem toho má stáčanie odometrov negatívne účinky aj na funkčnú bezpečnosť vozidiel a na ochranu životného prostredia. Vlastník ojazdeného vozidla, s ktorého odometrom bolo neoprávnene manipulované, si neuvedomuje riziká spojené s vyšším kilometrovým nájazdom vozidla a vystavuje jeho špecifické časti a komponenty nad mieru ich doby priemerného použitia alebo výrobcom deklarovanej životnosti. Takáto nevedomosť vlastníka ojazdeného vozidla zabraňuje aj správne naplánovaniu výkonu jeho údržby a opravy, čoho výsledkom môže byť ohrozenie bezpečnosti posádky vozidiel a ostatných účastníkov cestnej premávky a prekročenie emisných limitov stanovených platnými právnymi predpismi.

Kontrolná akcia poukázala na skutočnosť, že až 25 % kontrolovaných autobazárov ponúka na predaj vozidlá, pri ktorých bolo zistené podozrenie na neoprávnenú manipuláciu s odometrami, a tiež na fakt, že až 42,4 % autobazárov nezareagovalo na novú právnu úpravu v oblasti zverejňovania identifikačného čísla vozidla VIN a údajov o celkovej prejdenej vzdialenosti cestného motorového vozidla.

Na základe uvedeného bude SOI aj naďalej venovať zvýšenú pozornosť dodržiavaniu povinností hospodárskych subjektov vyplývajúcich zo zákona č. 106/2018 Z. z..